

Infektionskliniken rekommendation avseende personlig skyddsutrustning vid covid-19

Bakgrund

Covid-19 orsakas av ett coronavirus (RNA) vid namn SARS-CoV-2.

Detta sprids ffa via inhalation av droppar och aerosoler (små vätskedroppar vilka kan befinna sig i luften från minuter till timmar) som sprids när man hostar, talar, nyser, sjunger etc men också genom direkt/indirekt kontakt med slemhinnorna i näsa, mun, öga.

Utifrån detta har Infektionskliniken gjort en bedömning avseende nödvändig skyddsutrustning baserat på tänkt smittsamhetsrisk i olika vårdsituationer för att säkerställa adekvat skydd för personalen och därmed minskad smittrisk för personal samt medpatienter.

Vi kommer fortsatt att referera till *hög* respektive *låg* smittrisk relaterat till vårdsituation och patientens symptombild.

Andningsskydd

I textens refereras till andningsskydd FFP3/FFP2. Skyddsmask 90 finns på vissa enheter och ersätter då FFP3/FFP2.

Andningsskydd FFP3/FFP2 är engångs men kan användas upp till 4 timmar i sträck och ska då ej plockas av och på under denna tid.

Patientens symptombild

Hög smittrisk: patient med misstänkt eller bekräftad smitta som hostar eller nyser frekvent, är i behov av andningsstöd, eller i samband med nära vårdarbete om ineliggande patient

Låg smittrisk: patienten har enbart ont i halsen, feber eller upplever andnöd

Smittrisk kopplat till vårdssituation

1. Aerosolgenererande aktiviteter; hög smittrisk

Vid aerosolgenererande aktivitet som bronkoskopi, intubering, HLR, CPAP, högflödesgrimma, provtagning NPH (eller andra ingrepp som vanligen medför hosta/nysning) gäller skyddsutrustning:

- ✓ Andningsskydd FFP3/FFP2 eller skyddsmask 90
- ✓ Ophjälm/opmössa
- ✓ Långärmat plastförkläde/vätskeavvisande skyddsförkläde
- ✓ Visir
- ✓ Skyddshandskar (nitril blå eller vita)

2. Vård av på sjukhus eller kommunalt boende ineliggande patient covid-19

Vid ineliggande vård hanteras rummet som oren zon. Ärenden till patientrum samlas till så få tillfällen och personer som möjligt under dygnet.

Hög smittrisk: Skyddsutrustning vid omvårdnad och övrig hantering av patient inkl. kontroller avseende vitala parametrar och provtagning:

- ✓ Andningsskydd FFP3/FFP2 eller skyddsmask 90
- ✓ Ophjälm/opmössa
- ✓ Långärmat plastförkläde/vätskeavvisande skyddsförkläde
- ✓ Visir
- ✓ Skyddshandskar (nitril blå eller vita)

Låg smittrisk: Skyddsutrustning vid korta besök på vårdrummet (tex lämna mat, byta droppåse) där ingen fysisk kontakt med patienten eller säng sker:

- ✓ Munskydd IIR
- ✓ Vanligt plastförkläde utan ärm
- ✓ Visir

Förutsatt att patienten **ej** står på andningsstöd såsom CPAP eller högflödesgrimma, eller har kraftig/frekvent hosta/nysning. Då skall skyddsutrustning enligt **hög risk** användas (risk för aerosol).

3. Undersökning/hantering/provtagning NPH+svalg covid-19 av patient på Akutmottagning/annan mottagning/provtagningstält/kommunalt boende

Vid undersökning/hantering/provtagning av patient hanteras rummet som oren zon.

Vid hantering av fler patienter i samma rum/enhet (ex oren zon på AKM eller löpandebandprovtagning i tält) byts endast handskar mellan varje patient samt skyddsförkläde om risk för kontamination.

Hög smittrisk: Patienter med observerad hosta eller i behov av andningsstöd samt vid provtagning NPH+svalg

- ✓ Andningsskydd FFP3/FFP2 eller skyddsmask 90
- ✓ Ophjälm/opmössa
- ✓ Långärmat plastförkläde/vätskeavvisande skyddsförkläde
- ✓ Visir
- ✓ Skyddshandskar (nitril blå eller vita)

Tas patienterna på löpande band byts endast handskar mellan varje patient samt skyddsförkläde om risk för kontamination.

Den personal som ej hanterar/provtar patienten utan enbart hantlangar utrustning mm:

- ✓ Munskydd IIR
- ✓ Vanligt plastförkläde utan ärm
- ✓ Visir
- ✓ Skyddshandskar vita, engångs

Låg smittrisk: Patienter med misstänkta symtom som bedöms ha en annan orsak än Covid-19 (tex en känd hjärtsvikt med tilltagande dyspné eller blindtarmsinflammation med feber)

- ✓ Munskydd IIR
- ✓ Vanligt plastförkläde med eller utan ärm beroende på grad av kontakt (tex assistens vid toalettbesök, mobilisering mm= lång ärm.
Om lång ärm; använd också skyddshandskar, annars inte)
- ✓ Visir
- ✓ (Skyddshandskar vita, engångs)

4. Transport av patient med misstanke/bekräftad smitta i ambulans – vårdutrymmet i ambulansen betraktas som oren zon

Skyddsutrustning för personal i vårdutrymmet:

- ✓ Andningskydd FFP3/FFP2 eller skyddsmask 90
- ✓ Ophjälm/opmössa
- ✓ Långärmat plastförkläde/vätskeavvisande skyddsförkläde
- ✓ Visir
- ✓ Skyddshandskar (nitril blå eller vita)

Förarhytten betraktas som ren dvs ingen skyddsutrustning behövs!

5.a Vid inre transport av patient liggande alt rullstol

Patienten förses med munskydd IIR eller papper att hosta i som slängs i medhavd förslutningsbar påse. Sängen ska om möjligt vara renbäddad och avtorkad enligt vårdhygieniska rutiner (ej vid akut transport till ex IVA). Patienten ska om möjligt vara ombytt till rena kläder (ej vid akut transport till ex IVA).

Skyddsutrustning transportör:

- ✓ Munskydd IIR
- ✓ Visir
- ✓ Skyddshandskar vita, engångs

Medföljare till transportör (som ej hanterar patientsäng/rullstol men som öppnar dörrar, trycker fram hissar, etc) dvs ”ren” person som hanterar tagytor efter vägen:

- ✓ Ingen skyddsutrustning

5.b Vid transport av patient med andningsstöd i form av mask

Skyddsutrustning transportör bakom patient i säng eller i närkontakt med patient:

- ✓ Andningskydd FFP3/FFP2 eller skyddsmask 90
- ✓ Ophjälm/opmössa
- ✓ Långärmat plastförkläde/vätskeavvisande skyddsförkläde
- ✓ Visir
- ✓ Skyddshandskar (nitril blå eller vita)

Främre transportör:

- ✓ Munskydd IIR

- ✓ Visir
- ✓ Skyddshandskar vita, engångs

Medföljare till transportör (som ej hanterar patientsäng men som öppnar dörrar, trycker fram hissar, håller transportvägen ren från människor etc) dvs ”ren” person som hanterar tagytor efter vägen:

- ✓ Ingen skyddsutrustning

5.c Inre transport av avliden

Den avlidne transporteras enligt gällande rutin.

Transportör:

- ✓ Skyddshandskar vita, engångs

Medföljare till transportör (som ej hanterar bår men som öppnar dörrar, trycker fram hissar, håller transportvägen ren från människor etc) dvs ”ren” person som hanterar tagytor efter vägen:

- ✓ Ingen skyddsutrustning

6. Yttre transport av gående patient

Medföljare:

- ✓ Munskydd IIR
- ✓ Visir
- ✓ Långärmat plastförkläde (ifall patienten tros komma behöva stöttning efter vägen)
- ✓ Skyddshandskar vita, engångs

Kom ihåg:

- Andningsskydd FFP3/FFP2 kan användas upp till 4 timmar i sträck, ska dock ej plockas av och på under denna tid
- Vid hantering av fler patienter i samma rum/enhet byts endast handskar mellan varje patient samt skyddsförkläde om risk för kontamination

Vad som ska användas och hur – vid brist på skyddsmaterial

I situationer där långärmat plastförkläde rekommenderas men ej finns tillgängligt:

1. Flergångs textilförkläde med lång ärm eller dylikt med tillägg av kortärmat plastförkläde (plastförklädet kastas efter användning men textilen läggs i tvättsäck enligt rutin för Covidtvätt)
2. Kortärmat förkläde i kombination med noggrann rengöring av armar. Om kontamination av arbetskläder befaras, skall arbetskläder bytas.

I situationer där andningsskydd FFP2/FFP3 rekommenderas men ej är tillgängligt:

Vid brist och när FFP2/FFP3 måste prioriteras till annan verksamhet används istället visir med munskydd IIR.

När inte heller IIR finns att tillgå används istället heltäckande visir med enklare munskydd.

Viktigt att notera är att munskydd IIR, vilket Folkhälsomyndigheten rekommenderar vid icke aerosolproducerande aktiviteter, är ett långt bättre skydd än inget skydd.

Även ett enklare munskydd är bättre än inget skydd.

Rekommenderad prioriteringsordning vid brist på skyddsutrustning

- 1) **Vård av patienter med bekräftad Covid-19 oavsett var patienten vårdas**
 - a. **Mycket viktigt att begränsa behovet av att byta andningskydd maximalt. God planering av vården**, så att personal med andningskydd kan omhänderta många patienter i samma seans.
- 2) **Akutmottagning/primärvård där mängden misstänkta fall är hög**
 - a. **Se ovan.** Försök i möjligaste mån att samla patienter med luftvägssymtom på ett litet antal vårdpersonal som träffar patienterna på löpande band (bokad, tidsplanerad mottagning).
 - b. Övriga mottagningar med akuta besök där covid-19 misstänks och procedurer som innebär hög smittrisk genomförs, exempelvis ÖNH-mott, FTV. **Se ovan.**
- 3) **Vård av patienter där misstanke om Covid-19 uppstår inneliggande**
 - a. Dialog med Infektionsbakjour. Klädsel enligt låg eller hög smittrisk utifrån *individuell bedömning*. Vid bekräftad smitta flyttas patienten till Covidvårdande avdelning enligt rutin, i mån av plats.